

Batňovice – Zálesí kostel svatého Bartoloměje

Stručná historie

Kostel svatého Bartoloměje v části obce Zálesí byl postaven na místě staršího původně gotického kostela, který se připomíná r. 1356. Kostel byl v průběhu let několikrát přestavován. Významná přestavba proběhla v letech 1784 – 99 podle projektu stavitele

Václava Sitty. Dnešní podobu dostal úpravou roku 1882 a poslední obnova byla v 90. let 20. století.

Budova

Kostel je umístěn na nevysokém návrší a podle starého zvyku se kolem něho rozkládá hřbitov. Budova si uchovala prvky z období romantismu posílené pseudorománskou přestavbou. Stavba s čtyřhrannou věží v čele a půlkruhovým presbytářem na východě je hladce omítnuta s barevně odlišnými lizénami 22*). Z každé strany budovy jsou čtyři cihlové dvoustupňové opěráky, které jsou také výraznými dekorativními prvky. Nad okny a pod střešní římsou jsou barevně zvýrazněné obloučkové vlysy. Na jihovýchodní stranu presbytáře je přisedlá zákristie 16*).

V hlavním průčelí kostela je štíhlá věž završena plechovou mnohoúhelnou helmicí s lucernou a jednoramenným křížem na vrcholu. Lucerna je přístupná, bezpečnost zajišťuje křížové zábradlí. Schodiště věže osvětlují úzká zdvojená okna umístěná v polovině čela věže. Tato okna jsou významnějším dekorativním prvkem průčelí. Pod helmicí věže je zvonice s okny krytými žaluziemi. Do kostela se vchází jižním průčelím pod věží. Portál je bez dekorativních prvků.

Strmá valbová střecha lodě a kněžiště je vztyčená pod úhlem 60°, krom hromosvodu nenese jiné prvky. V místě nad kněžištěm zúžená a ukončena přechodem do kužele. Krytá je čtvercovými

šablonami. Půdní prostor prozařuje několik světlíků. Jehlanová střecha zákristie je kryta plechem ošetřeným nátěrem.

Půlkruhová okna s paprskovým zakončením jsou po čtyřech na pravé a levé straně. Výplně jsou z čirého skla. Malé tabulky skla jsou osazené do kovového okenního rámu.

Interiér

Nevelká klenutá předsíň odděluje vchod od jednolodního kostela. Klenutý strop lodě je ozdoben medailony čtyř evangelistů. Vpředu lodě před vítězným obloukem, jsou dva boční oltáře. Na stěnách lodě je rozmístěno 14 obrazů křížové cesty. Půlkruhový vítězný oblouk je ozdoben kresbami andělů. Presbytář 17*) je půlkruhový. Stavebně výraznějšími prvky kněžiště jsou lizény, ukončené volutou. Prostor kněžiště prosvětluje dvojice oken. Z boku kněžiště je možný vstup do zákristie půlkruhovými dveřmi osazenými v kamenném ostění.

Zařízení je většinou z konce 19. století v pseudorománském slohu. Varhany jsou mechanické (manuál s pedálem) výroby roku 1900 firmou Leopold Andrýs z Náchoda. Proti kazatelně v chrámové lodi jsou umístěny náhrobní desky, pocházející z roku 1867 a 1420. Starší náhrobek je Jana z Vizmburku, zde pohřbeného pána z Dubé. Renesanční zvon ve věži kostela je z roku 1555. Pochází od neznámého zvonaře z Hradce Králové.

Batňovice – Zálesí kostel svatého Bartoloměje

